

Reportáž z fakultního a mezinárodního (česko-slovenského) kola Studentské vědecké konference 2010

Miroslav Vrzal, FF MU, Ústav religionistiky

Fakultní kolo ÚR FF MU

Dne 7. 4. 2010 se v rámci Ústavu religionistiky FF MU ve Velké zasedací místnosti děkanátu konalo fakultní kolo Studentské vědecké konference (dále jen SVK). SVK je tradiční soutěž studentských prací, jejichž předmětem je jakékoli téma, které se týká akademického studia náboženství. Letošní ročník je v pořadí již 8. a v minulosti se této soutěže zúčastnilo i nemalé množství studentů, které dnes v religionistické obci známe jako pedagogy či doktorandy. Studenti prostřednictvím této soutěže mají rok od roku možnost změřit své akademické síly a prezentovat svoji práci širšímu publiku, především pak porotě, která je složená z pedagogů a zástupců studentů. Ta pak na základě kvality jednotlivých prací a jejich prezentací určí pořadí třech prací nejlepších. Letos se do fakultního kola na FF MU přihlásili tito studenti brněnské religionistiky: Lujza Kotryová, Martin Lang a Vojtěch Kaše.

Práce Lujzy Kotryové nesla název *Umelecký aspekt aztéckého bojového odevu*. Studentka se v práci zabývá tím, jakou roli sehrávala estetizace aztéckých bojových oděvů ve formování identity bojovníků. Věnuje se na jedné straně umělecké stránce oděvů a na druhé straně tomu, jaké proměny podstupuje bojovník a jaké je jeho místo v rámci války a rituálu. Výsledkem práce by měl být poukázání na to, že estetizace bojových oděvů nemůže být vnímána jen jako „umění pro umění“, ale jako esenciální nevyhnutelnost pro proměnu bojovníků a pro jejich účast na válečném rituálu.

Tématem práce Martina Langa, jejíž název zněl *Neuroteologie z pohledu religionistiky*, je kritické prozkoumání v současné době rychle rostoucího výzkumného pole neuroteologie, jehož hlavní náplní je hledání korelací mezi procesy lidského mozku a spirituálními/náboženskými zážitky. Cílem práce bylo neuroteologii nejprve představit, dále klasifikovat a především kriticky prozkoumat její prameny a argumenty.

Název práce Vojtěcha Kaše byl *Didaché 9–10: Problémy a perspektivy současného bádání*. Práce se soustředí na problematiku rituálního stolování v raném křesťanském spise zvaném *Didaché*. Vojtěch Kaše poukazuje na některé problémy ideologicky zatíženého badatelského diskursu a předkládá interpretaci opírající o antropologicky orientovaný religionistický metodologický rámec. V rámci práce představuje stručné dějiny spisu a bádání, uvádí text příslušných kapitol 9 a 10 a naznačuje možné alternativní perspektivy v pohledu na ně. Vyústěním závěrečné části je pak určitá sociální charakteristika komunity, která je zasazena do širšího historického rámce.

Po prezentacích, přečtení posudků a zodpovězení dotazů ze strany poroty a publika, zasedla porota, aby určila pořadí jednotlivých soutěživých. Po jistě nelehkém úkolu – všechny práce byly kvalitní a přínosné – bylo nakonec stanoveno následující pořadí: 1. místo: Vojtěch Kaše, 2. místo: Martin Lang, 3. místo: Lujza Kotryová.

Mezinárodní (česko-slovenské) kolo (24. – 26. května 2010), Štoky

SVK však fakultním kolem nekončí a má ještě druhé mezinárodní (české-slovenské) kolo, do kterého postupují studenti, kteří se do této soutěže přihlásí z dalších religionistických pracovišť z České republiky a ze Slovenska. Letos se pořadatelské činnosti mezinárodního kola v čele s hlavním koordinátorem Alešem Chalupou zhostil Ústav religionistiky FF MU. Jako lokalita vhodná pro uspořádání této akce byla vybrána obec Štoky, která se nachází nedaleko od Jihlavy. Zde byla pronajata část místního kempu a také sál, kde byly představovány jednotlivé práce a také realizována část dalšího doplňkového programu akce spočívající například v hraní religionistických her (např. chazarský chán) nebo sledování videa z letošní religionistické exkurze či nábožensky laděných děl seriálů Simpsonovi a South Park.

Samotná soutěž studentských prací začala 25.5. ráno a mimo 3 studentů z brněnské religionistiky se tentokrát zúčastnili také 3 studenti z bratislavské Univerzity Komenského Katedry porovnávací religionistiky Michaela Šimonová, Lenka Horáková, Tibor Sedláček a Marek Vinklát z katedry religionistiky Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Z dalších pracovišť dorazili mimo soutěž také dva studenti z pardubické katedry religionistiky.

Práce Marka Vinkláta nesla název *Asfar Maluašia: Mandejská kniha astrologie, lékařství a magie v novém světle*. Autor v ní navrhuje alternativní členění mandejské sbírky (oproti tematickému členění Drowerové), v němž bere ohled na jednotlivé vstupní prosby a kolofony. Rovněž srovnává nemandejské zdroje s obsahem *Asfar Maluašia* a nalézá tak okruh textů, které mohly mít na formování sbírky vliv. Autor dále analyzuje části, které byly ovlivněny mandejským myšlením a ty překládá z mandejštiny s přihlédnutím k anglickému překladu (překlad se však na několika místech liší). V závěru práce je pomocí kolofonů navrženo možné období vzniku *Asfar Maluašia* a spojení jejích částí.

Michaela Šimonová se ve své práci *Rudra, Ódin a Tezcatlipoca: Nositelia prvkov zbožštenia temnej stránky prírody* snažila poukázat na určité aspekty těchto božstev, které bychom mohli dát do souvislosti se zbožštěním „temné“ stránky přírody. Pro práci byl zvolený fenomenologický přístup a komparace jednotlivých božstev a jejich aspektů oproštěná od historického a kulturního pozadí těchto božstev.

Práce Tibora sedláčka *Sakrálna koncepcia panovníckej dynastie v Urkeši* se věnovala starobylému churritskému městu Urkeš. Konkrétně sakrálnímu napojení místních panovníků na transcendentálnu sféru. Podle autora některá fakta naznačují, že urkešští panovníci byli už za svého života deifikováni. Důležitou úlohu zde sehrával symbol lva, který byl jakýmsi patronem místní panovnícké dynastie. Sedláček naznačuje, že s největší pravděpodobností tento lev představuje i konkrétní božstvo, kterým byl churritský chtonický bůh Kumarbi. Ten mohl

Mezinárodní (česko-slovenské kolo) SVK Štoky 2010. (Fotografie: Veronika Demelová)

hypoteticky sehrávat důležitou úlohu při rituálech v podzemní struktuře města, která sloužila i pro komunikaci s božstvy podsvětí.

Poslední soutěžící byla Lenka Horáková. Její práce nesla název Úvod k problematice fenoménu otherkin. U otherkin se jedná o jistý druh internetové komunity jejíž členové věří, že jsou reinkarnované legendární nebo mýtické bytosti (andělé, démoni, draci, upíři, elfové atd.). Autorka realizovala vlastní výzkum v této internetové komunitě lidí, kteří se chápou jako otherkin s jehož výstupy nás v práci seznamuje. Předkládá také vymezení tohoto pojmu, typologii otherkin a procesy, kterými jedinec, který se identifikuje jako otherkin prochází (awakening, shift atd.).

Ihned po prezentaci všech prací proběhlo anonymní hlasování, v němž se publikum mělo možnost vyjádřit k tomu, které studentské práce byly těmi nejlepšími. Mezitím se porota sestavená ze zástupců pracovišť Bratislavy, Brna a Pardubic odebrala k poradě. Po sečtení hlasů publikum v hlasování stanovilo následující pořadí: 1. místo Vojtěch Kaše, 2. místo Marek Vinklář, 3. místo Martin Lang. Hlasování poroty však dopadlo poněkud odlišně a ta se nakonec rozhodla pro pořadí následující: 1. místo Martin Lang, 2. místo Vojtěch Kaše, 3. místo Tibor Sedláček.

Na místě je tedy gratulace vítězům letošního ročníku SVK. Nicméně všichni soutěžící se své role zhostili se ctí a jejich práce byly často také dobrým příslibem pro budoucí práci. Osobně akci (i podle reakcí ostatních studentů) považuji za vydařenou a dobře organizačně zvládnutou. Snad jen počasí mohlo být k religionistickému setkání více vlídnější. Co se týče smyslu celé akce, tak bych řekl, že těžiště a přínos SVK nespočívá jen v samotné soutěži, ale též v pozitivní motivaci k tvůrčí činnosti

studentů na akademickém poli. Ta se pak často stává odrazovým můstkem pro další badatelské směřování například při psaní bakalářských a diplomových prací. Studenti navíc ke své práci získávají důležitou zpětnou vazbu. Při neformálních aktivitách a rozhovorech také často dochází k navazování nových kontaktů, které se o několik měsíců či let později mohou zúročit ve spolupráci a produkci nových článků a publikací. Na závěr bych v neposlední řadě také vyzdvihl lidský rozměr a jakéhosi „studentského ducha“ této akce, který k ní neodmyslitelně patří, a který tuto konferenci v mnohém činí jedinečnou. Letošní SVK je tedy za námi. Budeme se těšit na další ročníky.